

EXPERTGROEP STEUNT HOOGHEEMRAADSCHAPPEN

Beter zilt water dan droogte

Peilhandhaving in tijden van droogte, ook door het inlaten van zilt water, heeft de hoogste prioriteit. Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft het juiste besluit genomen door in augustus gebiedsvreemd, zilt water in te laten. Dat stelt staatssecretaris Schultz van Verkeer en Waterstaat in een brief aan de Tweede Kamer na onderzoek door de Expertgroep Droogte.

Na langdurige droogte in augustus besloot het Hoogheemraadschap van Rijnland vanaf 15 augustus water uit de Hollandse IJssel in te laten om het waterpeil op niveau te houden. Dit water was relatief zilt. Het inlaten ging door tot 23 augustus. Daarna werd, van 1 t/m 12 september, zoet water vanuit het IJsselmeer via de Amsterdamse grachten aangevoerd. Het hoogheemraadschap kwam onder vuur te liggen van diverse organisaties, zoals LTO en onderzoeksinstituut TNO. Staatssecretaris Schultz kreeg kritiek vanuit de Tweede Kamer: waarom was niet eerder IJsselmeerwater naar de droge gebieden gevoerd? Schultz reageerde in eerste instantie door te stellen dat het water uit de Hollandse IJssel veel eerder beschikbaar was dan het IJsselmeerwater. Bovendien moesten de nodige maatregelen getroffen worden voor het IJsselmeerwater op de plaats van bestemming. Verder werd het zoete IJsselmeerwater voorafgegaan door een 'zoutprop': zilt water met een hoger zoutgehalte dan dat uit de Hollandse IJssel. Toch kon zij de Kamer niet overtuigen.

De Expertgroep Droogte, met vertegenwoordigers van TNO-NITG, TNO-Bouw, TU Delft, IVM, Alterra, LEI, GeoDelft, IVM, de hoogheemraadschappen Rijnland, Delfland en Schieland, het IPO en de specialistische diensten van Rijkswaterstaat, ondersteunt het besluit van Rijnland en de staatssecretaris wel. De conclusie van de expertgroep is namelijk dat peilhandhaving ten behoeve van de veiligheid de hoogste prioriteit heeft. Volgens de groep is het inlaten van zilt water een goede maatregel. De eventuele schade die het zilte water oplevert, is marginaal vergeleken met de risico's en mogelijke schade van peilverlaging, aldus de vertegenwoordigers. Daarbij verwijst de Expertgroep naar de dijkverschuivingen in Wilnis en Rotterdam. Hoewel het onderzoek in Wilnis nog niet is afgerond, nemen de experts het standpunt

in dat het inlaten van zilt water om instabiliteit van (veen)dijken te voorkomen preferert boven potentiële schade door een verhoogd chloridegehalte. Bovendien stellen de experts dat de eventuele schade door zilt water beperkt kan worden door de meest kwetsbare gebieden lokaal te beschermen.

Opvallend is dat TNO-NITG in eerste instantie kritiek leverde op het inlaten van zilt water. Het onderzoeksinstituut vond de maatregel zinloos, omdat dit niet zou helpen het grondwaterpeil te verhogen. Tuinders en boeren zouden het zilte water niet kunnen gebruiken. TNO Bouw stelde dat het droogvallen van funderingspalen van gebouwen minder schadelijk zou zijn dan aantasting van de palen door zilt water. Beide instellingen zijn vertegenwoordigd in de Expert-

groep en lijken terug te zijn gekomen op hun bezwaren tegen de inlaat van zilt water. Letterlijk staat in het advies: "Veel oudere bebouwing zonder paalfundering ligt direct langs het water. Zetting van kaden en maai-veld ter plaatse van funderingen op staal (of anderszins zonder palen) en uitdroging rond fundering op houten palen, kan tot aanzienlijke schade leiden. Peilverlaging is uit oogpunt van veiligheid, economische schade en mogelijke impact op de bewoners ten zeerste af te wijzen." De Expertgroep stelt verder dat het in de toekomst noodzakelijk is een permanente aanvoer van zoet water mogelijk te maken via de rivieren of uit het IJmeer. Andere alternatieven voor zoet water zouden ook mogelijk zijn, maar dat vereist meer onderzoek.

Als laatste stellen de deskundigen, dat de prioriteitenreeks voor droogte die in 1984 is opgesteld, nog steeds opgeld doet. De volgorde is: veiligheid, gezondheid, overige belangen.

Evaluatie

Staatssecretaris Schultz komt volgende maand met een evaluatie van de problemen rond de droogte. Die evaluatie vormt de basis voor een beleidsnota Droogte die ze voor juni volgend jaar aan de Kamer wil zenden en die in zal gaan op het eventueel aanpassen van de zogeheten verdringingsreeks en het daarop gebaseerde waterbeheer in west-Nederland.

Tweede-Kamerleden oriënteren zich op water

Leden van de Vaste Kamercommissies voor Verkeer en Waterstaat, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit én Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer brachten op 22 september een werkbezoek aan de Unie van Waterschappen en het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht. De parlementariërs De Pater-van der Meer (CDA), C. van der Staaij (SGP), C. Vietsch (CDA), J. Geluk (VVD), J. Boelhouwer (PvdA) en Y. van Hijum (CDA) werden bijgepraat over actuele ontwikkelingen in het waterbeheer. Tijdens het eerste gedeelte van de dag werd gediscussieerd over de positie en de taken van de waterschappen. Daarna maakten de bezoekers een boottocht in het beheersgebied van AGV. De dag werd afgesloten met een bezoek aan gemeaal Winkel in Waverveen, waar AGV enige uitleg gaf over de problematiek van waterbeheer in het veenweidegebied en nog even inging op de dijkdoorbraak in Wilnis.

De Tweede-Kamerleden in het gemeaal Winkel (foto: Willem Lucassen).